

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr.189 **din 26.02.2019**

Dosar: 665/2019

Nr. Petiție 5667/26.09.2019

Petent: - deputat în circumscripția nr. 8 Brașov

Reclamați: Primăria Brașov prin Primar George Scripcaru
Instituția Prefectului Brașov

Obiect: lipsă accesibilizare secții de votare pentru persoanele cu dizabilitate, cu ocazia scrutinului pentru alegerea președintelui României din data de 10.12.2019

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. Numele și sediul reclamațiilor

2. Primăria Brașov - Brașov, Bd. Eroilor nr. 8 cam. 9, 10, jud. Brașov
3. Instituția Prefectului Brașov - Brașov, B-dul Eroilor nr 5, jud. Brașov

II. Obiectul și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petentul consideră că, prin nedotarea secțiilor de vot cu rampe sau alte mijloace care să asigure un real acces pentru persoanele cu dizabilități, acestora li se încalcă un drept fundamental, (dreptul de vot prevăzut de art. 36 din Constituția României), si sunt discriminate față de votanții care nu suferă limitări de ordin fizic care să le restrângă posibilitatea de a accede în secțiile de votare.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.
6. Părțile au fost citate pentru data de 01.11.2019 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 5667/26.09.2019, petentul, deputat în circumscripția nr. 8 Brașov, reclamă faptul că prin nedotarea secțiilor de vot cu rampe sau

alte mijloace care să asigure un real acces pentru persoanele cu dizabilități, acestora li se încalcă un drept fundamental, (dreptul de vot prevăzut de art. 36 din Constituția României), și sunt discriminate față de votanții care nu suferă limitări de ordin fizic care să le restrângă posibilitatea de a accede în secțiile de votare.

8. Petentul arată că, din informațiile primite de la votanții din circumscripția electorală în care a fost ales acesta, rezultă că există un număr mare de secții de votare în județ care nu sunt dotate cu rampe pentru a permite accesul persoanelor cu handicap, împiedicând astfel exercitarea dreptului de a vota pentru acele persoane, deși, în baza Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, toate instituțiile publice trebuie să asigure accesul neîngrădit pentru persoanele care prezintă dizabilități de natură să le îngreuneze deplasarea, și să ia măsuri pentru executarea de lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate.

9. Petentul susține că a solicitat prefectului județului Brașov date despre numărul de secții de votare fără acces pentru persoane cu handicap însă aceasta instituție nu deține aceste date, deși ar fi avut competența legală să adreseze această problemă.

În ce privește situația din municipiul Brașov, din răspunsul obținut de la Primărie reiese că există un număr de 7 secții de votare care nu asigură accesul pentru persoane cu dizabilități și un număr de 39 secții de votare la care este asigurat accesul în clădire, dar nu și la etaj, unde este organizată secția de vot. Petentul consideră că, potrivit atribuțiilor legale, Primarul este răspunzător pentru organizarea și desfășurarea alegerilor în localitatea în care este ales, de stabilirea și dotarea secțiilor de vot precum și de accesibilizarea acestora pentru persoanele cu dizabilități.

Prin hotărârea nr. 44/2016 privind setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora, Autoritatea Electorală Permanentă a stabilit, prin art. 4, ca sediile de votare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

"k) să beneficieze de rampe speciale pentru accesul persoanelor cu handicap locomotor care intenționează să își exercite dreptul de vot și să asigure accesibilitatea în conformitate cu prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 189/2013 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000."

10. Prin notele scrise depuse cu adresa nr.7599/11.12.2019, petentul arată că apărările formulate de reclamați în baza art.44 alin.4 lit e) din Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, care prevede că „în cazul în care alegătorul are mobilitate redusă poate vota la orice secție de votare care îi asigură accesul la vot.”, nu pot fi primite, deoarece astfel nu se rezolvă problema accesibilizării și se încalcă dispozițiile Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

Susținerile reclamațiilor

11. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr.6534/31.10.2019, Instituția Prefectului Brașov arată că, potrivit prevederilor art. 44 alin 1, lit e din Legea nr.370/2004, pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„e) în cazul în care alegătorul are mobilitate redusă poate vota la orice secție de votare care îi asigură accesul la vot.”

De asemenea, Instituția Prefectului Județului Brașov a solicitat tuturor primarilor din județ cu adresa nr.12564/2019, în aplicarea Hotărârii AEP nr.44/2016, dotarea secțiilor de votare cu rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități, petentul fiind informat despre acest demers, cu adresa instituției nr.12535/05.09.2019

Din adresa primăriei Mun Brașov nr.81991/2019 rezultă că, la nivelul Mun Brașov, dintr-un număr de 181 de secții de votare, 7 nu îndeplinesc condițiile impuse de art.4 din Hotărârea AEP nr.44/2016, nefiind prevăzute cu rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități. Din acest motiv, Primăria Brașov depune toate diligențele astfel încât, până în ziua votării, și cele 7 secții de votare să fie dotate corespunzător.

Reclamata consideră că, având în vedere prevederile art.44 alin 1 lit e, respectiv art. 45 alin 1 din Legea nr.370/2004, pentru alegerea Președintelui României, republicată, persoanele cu dizabilități nu sunt discriminate, acestea putând vota la orice secție de votare care le asigură accesul la vot sau pot solicita urna specială, în condițiile art.45 alin 1 din lege.

12. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr. 101055/31.10.2019 și adresa nr.7085/22.11.2019, primăria mun. Brașov arată că, potrivit art. 44, alin. (4), lit. e) din Legea nr. 370/2004 privind alegerea Președintelui României, nu este încălcat accesul persoanelor, inclusiv al persoanelor care prezintă dizabilități de natură să le îngreuneze deplasarea la secțiile de votare și că se depun toate diligențele ca secțiile de votare aflate pe raza Municipiului Brașov să fie dotate în mod corespunzător astfel încât să se asigure accesul tuturor persoanelor, inclusiv pentru persoanele care prezintă dizabilități de natură să le îngreuneze deplasarea.

V. Motivele de fapt și de drept

13. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

14. Având în vedere documentația analizată, CNCD constată că situația sesizată de petent se referă la încălcarea unui drept fundamental al cetățenilor, respectiv dreptul de vot prevăzut de art. 36 din Constituția României.

Potrivit art 1 alin.2 lit c) și lit f) din O.G 137/2000, „Principiul egalității între cetățeni, al

excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

c) drepturile politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice;

.....
f) f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.”

De asemenea, în conformitate cu art. 10 lit h) din O.G 137/2000, „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor

care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

15. Criteriul este încadrarea în grad de handicap, în speță dizabilitatea locomotorie a unora dintre cetățenii cu drept de vot, prin lipsa accesibilizării la secțiile de vot creându-se o diferențiere între alegătorii cu mobilitate redusă și celelalte persoane fără astfel de probleme de sănătate.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

16. Articolul 4 din legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, prevede: „Autoritățile publice, furnizorii de servicii sociale, reprezentanții societății civile, precum și persoanele fizice și juridice responsabile de aplicarea prezentei legi au obligația să promoveze, să respecte și să garanteze drepturile persoanei cu handicap, stabilite în concordanță cu prevederile Cartei sociale europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999, precum și cu celelalte acte interne și internaționale în materie la care România este parte.”

Articolul 7 din același act normativ stipulează: „(1) Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu handicap revin, în principal, autorităților administrației publice locale unde își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap și, în subsidiar, respectiv complementar, autorităților administrației publice centrale, societății civile și familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu handicap.

(2) În baza principiului egalizării șanselor, autoritățile publice competente au obligația să asigure resursele financiare necesare și să ia măsuri specifice pentru ca persoanele cu

handicap să aibă acces nemijlocit și neîngrădit la servicii.”

La articolul 22¹ din LEGE nr. 208/ 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente completată de Articolul III din O.U.G nr. 29/08.05.2019, publicată în M.O nr. 358 din 08 mai 2019, se menționează: „Primarii au obligația de a asigura accesibilitatea localurilor de vot, conform metodologiei aprobate prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.”

17. Din adresa primăriei Mun Brașov nr.81991/2019 rezultă că, la nivelul Mun Brașov, dintr-un număr de 181 de secții de votare, 7 nu îndeplinesc condițiile impuse de art.4 din Hotărârea AEP nr.44/2016, nefiind prevăzute cu rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități. Cu toate acestea, Colegiul director constată că această stare de fapt este confirmată anterior datei prevăzute pentru desfășurarea alegerilor, existând premisele finalizării demersurilor inițiate pentru dotarea în mod corespunzător a secțiilor de votare, astfel încât să se asigure accesul tuturor persoanelor, inclusiv pentru votanții care prezintă dizabilități de natură să le îngreuneze deplasarea. Astfel, nu există certificarea faptului că au existat persoane cu dizabilități care nu au putut să voteze din cauza neadaptării celor 7 secții de votare, din acest punct de vedere petiția fiind prematur introdusă.

18. Reclamata Instituția Prefectului Brașov nu se face vinovată de săvârșirea unei fapte de discriminare deoarece, conform art.252 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ și art 24 din Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției generale pentru îndrumarea și controlul instituției prefectului din 07.05.2013, această instituție nu are ca și atribuție directă asigurarea accesibilizării localurilor de vot, ci doar coordonarea activității instituțiilor prefectului în ceea ce privește gestionarea problematichilor cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor locale, parlamentare, prezidențiale și pentru Parlamentul European, motiv pentru care Colegiul director constată lipsa calității procesuale pasive a acestei instituții.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu șase voturi pentru și unul împotriva,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu sunt întrunite elementele constitutive ale faptei de discriminare, conform art. 2 alin. (1), art 1 alin.2 lit c) și lit f și art. 10 lit h) din O.G nr. 137/2000.
2. Se constată lipsa calității procesuale pasive a reclamatei Instituția Prefectului Brașov.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:
 - a).
 - b). Primăria Brașov - Brașov, Bd. Eroilor nr. 8 cam. 9, 10, jud. Brașov
 - c). Instituția Prefectului Brașov - Brașov, B-dul Eroilor nr 5, jud. Brașov.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu e cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN - Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN - Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 26.02.2020

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.